

NOTA TER BESPREKING

Governance Beheer Informatiestandaarden

DATUM
12-11-2020

OPGESTELD DOOR
i-Bureau

AFGESTEMD MET

BIJLAGE(N)
Bijlagen (1)

Aanleiding

In september 2019 is in het Informatieberaad het rapport "Governance van beheer en onderhoud van informatiestandaarden en bouwstenen in de zorg" van Bureau Berenschot vastgesteld. In het rapport is een voorstel gedaan om het houderschap van informatiestandaarden bij een publiekrechtelijk organisatie neer te leggen. In navolging van het rapport heeft de minister in de beleidsreactie aangegeven een verkenner te zoeken die invulling kan geven aan het publieke houderschap van en het beheer op informatiestandaarden. Daarbij is aangegeven dat aansluiting moet worden gezocht bij de kwartiermaker 'governance van kwaliteitsregistraties'. Daarnaast is het wenselijk aan te sluiten op het programma elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.

Voor informatiestandaarden die als verplicht worden aangewezen door middel van de komende wetgeving ten aanzien van elektronische gegevensuitwisseling in de zorg, moet ook het houderschap en het beheer zijn ingeregeld. Binnen scope van de opdracht liggen de wettelijk verplichte informatiestandaarden en de informatiestandaarden die in het Informatieberaad zijn vastgesteld en een boven sectorale werking hebben.

De verkenner krijgt als opdracht om te onderzoeken:

- Welke publiekrechtelijke vorm passend is voor het houderschap van het standaardstelsel;
- Wat de specifieke scope is van informatiestandaarden die duurzaam in beheer moeten worden genomen;
- Welke specifieke taken behoren bij de sturende rol op het vlak van houderschap en beheer, uitgaande van NEN-7522;
- En, welke partijen dan in aanmerking komen voor houderschap en beheer.

Op basis van deze uitgangspunten is uitvraag gedaan in de markt voor de rol van verkenner voor het opleveren van een advies rondom publiek houderschap. De gekozen partij – VKA – heeft hierop advies uitgebracht.

Bespreekpunten

Aan het Informatieberaad worden het volgende besprekingspunten voorgelegd:

- 1) Heeft u aanvullingen of aandachtspunten die u wilt meegeven aan VWS?

VWS neemt het advies in ontvangst en zal met de aanvullingen vanuit het Informatieberaad met een eigen beleidsreactie komen. Deze beleidsreactie wordt samen met het rapport aangeboden aan de Tweede Kamer.

Toelichting

In het advies wordt voorgesteld het houderschap van het standaardstelsel neer te leggen bij een regie-organisatie die wordt ondergebracht bij een departementale

directie van het ministerie van VWS. De regie-organisatie vormt op basis van een convenant een publiek-private samenwerking met het zorgveld om het houderschap inhoud te geven. Dit is een tijdelijke oplossing voor drie jaar waarin we ervaring kunnen opdoen en leren, alvorens dit over te brengen naar een andere instelling. VKA stelt verder voor de rol van beheerder ook formeel te beleggen bij Nictiz.

In de bijlage bij deze oplegger staat kort de achtergrond van het advies, de implicaties en de samenhang met het advies van Hugo Keuzekamp ten aanzien van de regie op kwaliteitsregistraties en verbetering van datagovernance opgenomen.

Bespreking in de kerngroep

Het advies van VKA is in de kerngroep van 3 november gesproken. De keuze voor het onderbrengen van de houderschaprol bij een regie-organisatie ondergebracht bij het departement, werd niet door alle partijen onderschreven. Aarzeling is er op drie punten:

- 1) Scheiding rol van financier en houder;
- 2) De werking van een convenant;
- 3) Waarom niet een keuze voor een definitieve in plaats van een tijdelijke oplossing.

DATUM

[12-11-2020](#)~~15-10-2020~~

OPGESTELD DOOR

i-Bureau

AFGESTEMD MET

[Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.](#)Naam

Bijlage

Achtergrond Rapport Berenschot

Het rapport Berenschot adviseert om houderschap van het beheer en onderhoud van informatiestandaarden publiekrechtelijk te beleggen. Gezien de terughoudendheid om steeds nieuwe overheidsorganisaties in het leven te roepen, heeft het de voorkeur om deze sturende rol bij een bestaande partij onder te brengen. De voorgestelde oplossing combineert een vorm van centrale sturing met decentraal beheer van de informatiestandaarden.

Een (publiekrechtelijke) organisatie, het sturend orgaan, vervult de rol van houder en definieert de kaders waaraan de informatiestandaarden moeten voldoen en hoe het beheer wordt vormgegeven. Met deze centrale sturing kan de samenhang tussen verschillende informatiestandaarden worden geborgd. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen houderschap (sturing) en operationeel beheer.

De rol van beheerder van specifieke informatiestandaarden kan, indien het sturend orgaan hiertoe besluit en voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, decentraal worden belegd. Het sturend orgaan behoudt hierbij de eindverantwoordelijkheid.

VKA heeft in haar afweging drie opties verkend.

- Onderbrengen bij een departementale directie;
- Onderbrengen bij een bestaande ZBO;
- Onderbrengen bij een agentschap.

VKA constateert dat ook de eenheid van taal en techniek voor beleidsvorming en besturing van informatiestandaarden nog in ontwikkeling is. De kaders en het beleid zijn nog niet zo ver uitontwikkeld dat er sprake kan zijn van structureel beheer, met uitgekristalliseerde rollen en taken die op afstand geplaatst kunnen worden bij een uitvoeringsorganisatie. Er is een grote afhankelijkheid met het wetgevingsprogramma rondom de elektronische gegevensuitwisseling in de zorg. Dit pleit ervoor het houderschap in ieder geval voor de komende jaren (denk daarbij aan 3 jaar) onder te brengen bij een departementale directie in de vorm van een regie-organisatie.

Implicatie van het advies

In het advies staat dat het houderschap ondergebracht moet worden bij een regie-organisatie met als gastheer een departementale directie. VWS participeert in de regie-organisatie maar is niet per sé voorzitter. Conform de rollen die worden onderscheiden in de herziene NEN 7522 (thans in consultatie) is:

- Financier – VWS
- Houder – Regie-organisatie (voor termijn van 3 jaar)
- Beheerder – Nictiz.

Hierbij staat aangetekend dat in de herziene NEN 7522 de rol van financier en houder verenigbaar zijn maar de rol van houder en beheerder gescheiden. Deelnemers aan de regie-organisatie zijn VWS en partijen betrokken bij de in beheer te nemen standaarden. De regie-organisatie handelt op basis van een convenant. Het convenant regelt de samenwerking tussen de deelnemers. De rol van houder is voor een termijn van drie jaar. Gezocht wordt naar verbinding met VWS beleid en het

DATUM

[12-11-2020](#)~~15-10-2020~~

OPGESTELD DOOR
i-Bureau

AFGESTEMD MET

[Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.](#)Naam

programma Wegiz maar ook op afstand. Samen met de voorgestelde kwartiermaker moet worden vastgesteld hoe verbinding en afstand zich met elkaar verhouden en welke korte termijnstappen kunnen worden gezet. In de genoemde periode van drie jaar moet vastgesteld worden of deze rol moet worden overgedragen aan een uitvoeringsorganisatie die ervaring heeft met regievoering op het gebied van standaarden, zoals ZIN. Deze optie moet worden gezien in relatie tot de geadviseerde maatregelen ten aanzien van de governance van kwaliteitsregisters.

De rol van Nictiz als beheerder

Het toewijzen van de rol van beheerder aan Nictiz vraagt ook aandacht voor de rechtspositie. VKA stelt hierin Nictiz de status te geven van Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT), bijvoorbeeld in de vorm van een privaatrechtelijke Zbo. Hiervoor is wel een wettelijke regeling noodzakelijk. Daarnaast moet vaststaan voor welke informatiestandaarden de rol van functioneel beheerder geldt: Nictiz vervult de rol van functioneel en/of technisch beheerder voor een breder pallet aan standaarden.

Relatie met Advies Governance Kwaliteitsregistraties

In juli is het advies dat kwartiermaker Hugo Keuzekamp in navolging van de cte vd Zande heeft opgeleverd - 'Een programma voor regie op kwaliteitsregistraties en verbetering van datagovernance' - vastgesteld. Het advies behelst een voorstel over de governance van kwaliteitsregistraties. Hierin wordt een aantal maatregelen voorgesteld. Het rapport bevat twee lijnen.

- 1) Breng inhoudelijke regie onder bij een Inhouds-governancecommissie. Deze wordt verantwoordelijk voor:
 - a. Het voorkómen van inhoudelijk overlappende kwaliteitsregistraties.
 - b. De controle op blijvende meerwaarde van de kwaliteitsregistratie voor tenminste 'leren en verbeteren' met daarnaast mogelijk één of meerdere aanvullende doelen genoemd onder Maatregel 2: De Inhouds-governancecommissie toetst of een kwaliteitsregistratie een heldere doelomschrijving heeft....

In de Inhouds-governancecommissie zitten vertegenwoordigers van zorgprofessionals (FMS, V&VN), Zorgaanbieders (NVZ, NFU, ZKN), Zorgverzekeraars (ZN) en Patiënten (PF), met als opdracht het gezamenlijk belang te dienen. Het advies stelt voor de procesregie onder te brengen bij Zorginstituut Nederland door hen een marginaal toetsende rol te geven, waarbij op basis van positieve adviezen van de inhoudelijke governancecommissie en de data-governancecommissie de juridische grondslag van een registratie wordt bevestigd. ZIN wordt ook voorgesteld als partij om een **Register** voor kwaliteitsregistraties op te zetten, vergelijkbaar met het register voor kwaliteitsstandaarden.

- 2) Breng 'dataregie' of datagovernance onder bij een Data-governancecommissie, ondersteund door een Shared Service Center Datagovernance. Het doel van het SSC-Datagovernance is de optimalisatie van het dataverwerkingsproces,

DATUM
[12-11-2020](#)~~15-10-2020~~

OPGESTELD DOOR
i-Bureau

AFGESTEMD MET
[Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.](#)Naam

inclusief de contractering tussen alle partijen. De optimalisatie moet bereikt worden door rationalisatie, innovatie en samenwerking.

De data governance richt zich primair op secundair datagebruik. Het SSC-Datagovernance wordt als een zelfstandige entiteit met eigen bevoegdheden ondergebracht bij DHD, zodat optimaal gebruik gemaakt kan worden van beschikbare kennis van het primaire proces.

Het advies van Hugo Keuzekamp sorteert voor op een rol voor ZIN omdat “In plaats van een nieuwe entiteit voor de regie op kwaliteitsregistraties in te richten verdient het dan ook de voorkeur om de natuurlijke positie van ZIN voor dit doel te benutten voor zover dit niet aan veldpartijen overgelaten kan worden, wat ook past bij de rol die ZIN van veldpartijen heeft gekregen bij het programma Zorgevaluatie en Gepast Gebruik”.

Ondanks dat het advies van Hugo Keuzekamp betrekking heeft op houderschap en beheer van *kwaliteitsregistraties*, en het advies van VKA betrekking heeft op houderschap en beheer van *informatiestandaarden*, valt op dat de adviezen van elkaar verschillen met betrekking tot de invulling van de houderschaprol. Daar waar bij de kwaliteitsregistraties wordt gekozen voor ZINL, wordt bij de informatiestandaarden gekozen voor een tijdelijke positionering bij een beleidsdirectie van VWS. Zoals eerder benoemd met als reden dat het houderschap van informatiestandaarden nog nieuw en in ontwikkeling is en nog niet rijp is voor overdracht aan een uitvoeringsorganisatie.

DATUM

[12-11-2020](#)~~15-10-2020~~

OPGESTELD DOOR

i-Bureau

AFGESTEMD MET

[Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.](#)Naam